

RSJ 財団

RSJ 財団

RSJ 財団

RSJ 財団

RSJ @rsbfund

RSJ @rsbfund

RSJ @rsbfund

RSJ @rsbfund

Michal, str. 21

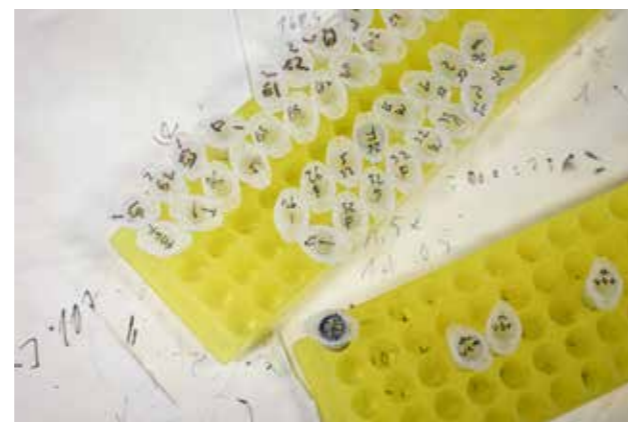
Darja, str. 35

Agátka, str. 5

Daniel, str. 49

V lidech, které podporujeme, i v těch, s nimiž spolupracujeme, vidíme příběhy a přejeme si, aby je viděl i svět kolem nás. Přinášíme některé z nich, v nichž přemýšliví mladí lidé odhalují kousek sebe, svých snů, tužeb i překážek, které musí překonávat. Můžeme tak společně nahlédnout do jejich světa a vnímat jeho jedinečnost.

Jsme Nadace RSJ a pomáháme myslet jinak.

V lidech, které podporujeme, i v těch, s nimiž spolupracujeme, vidíme příběhy a přejeme si, aby je viděl i svět kolem nás. Přinášíme některé z nich, v nichž přemýšliví mladí lidé odhalují kousek sebe, svých snů, tužeb i překážek, které musí překonávat. Můžeme tak společně nahlédnout do jejich světa a vnímat jeho jedinečnost.

Jsme Nadace RSJ a pomáháme myslet jinak.

„Agátka byla vždycky malá žena plná velkých emocí... Narodila se císařem a úplně neprospívala, ale přitom dokázala plakat sedm osm hodin denně. Bylo extrémně náročné zvládat její život,“ vzpomíná Agátčina maminka Jana Nevrtalová. Miminkovské i batolecí období bylo vyčerpávající. Maminka, která dříve pracovala s postiženými dětmi, začala dokonce přemýšlet o diagnóze autismu. Ta se nepotvrdila, ale do života rodiny vstoupil s Agátkou mocný živel vyžadující spoustu energie.

Jak Agátka dorůstala do školkového věku, k živosti se přidala i absolutní potřeba vědět. Všechno. Měla stále větší hlad po informacích a snažila se porozumět věcem do hloubky. A tak zase přibývaly komplikace.

Mluvíte-li s Agátkou teď, máte naproti sobě moudrou mladou dámu, jež dokáže komunikovat takřka o všem na úrovni blízké vzdělanému dospělému. Když jí ale bylo pět, nebyla schopná najít své místo v dětském kolektivu.

I když se snažila zapadnout, odjakživa jí bylo lépe s dospělými. „To jsme přijali. Jenže nastalo období, kdy s velkými emocemi ze vteřiny na vteřinu omdlávala. Naprosto se vypínala. Měla na sebe stále větší nároky, nic si neodpouštěla, a jakmile měla pocit, že chybuje, vracely se vyhrocené emoce,“ vypráví maminka. Jako mnoho přemýšlivých dětí, ani Agátka navíc neuměla dobře snášet, když její vrstevníci nedrželi slovo a byli neféroví. A její „dospělost“ a radikální otevřenost zase těžce snášely děti kolem ní.

Rodiče se přirozeně obrátili i na odborníky. Neurologické vyšetření odhalilo fascinující nepoměr ve vývoji hemisfér. „Co se týče levé hemisféry, spojované s logickým myšlením, ukázaly výsledky velký náskok ve vývoji. Zralost levé hemisféry odhadla paní doktorka na 13leté dítě. Ale v pravé byla pořád malou holčičkou. A nebylo možné to vyřešit, bylo potřeba vydržet a pracovat na tom, aby se to srovnalo s věkem,“ vysvětluje Agátčina maminka, jak se v dceři praly dvě odlišné části. Ta předčasně zralá, rozumová, a dítě, které si neumělo s tou dospěláckou částí v sobě poradit. Toto dítě pak v pětletku „utíkalo“ do nezpracovatelných emocí či omdlávalo. Obtížné to bylo pro celou rodinu. Ani se školou se situace nezměnila.

„S nástupem do první třídy se u Agátky vystupňovaly nároky, které na sebe měla,“ říká Dana Hádková, zakladatelka organizace Dítě badatel, soustředící se na nadané a přemýšlivé děti. Ta se s Agátkou setkala, když byla ve druhé třídě a bojovala se školou, přestože měla „papír z poradny“ doporučující individuální vzdělávací plán.

Holčička se tou dobou znovu hroutil a ustavičně plakala. Nešlo o to, že by učení bylo náročné. Už na začátku bylo jasné, že má jazykové předpoklady. Dnes, v deseti letech, miluje nejen angličtinu, na kterou chodí k sedmákům, aby se ve své třídě nenudila, ale i francouzštinu, španělštinu, a aby rozuměla svému oblíbenému korejskému popu, učí se sama také korejštinu.

Přestože dnes s dětmi kolem sebe dobře vychází a pro svou ochotu rvát se za spravedlnost je i členkou školního parlamentu, tehdy ve druhé třídě jí trápily silné a nepřehledné emoce a zažívala i reálnou šikanu.

Díky své zvýšené citlivosti a přemýšlivosti působila jako „slabá“ a příliš jiná. A to děti neodpouštějí.

Co se od té doby změnilo? „Když Agátka začala chodit k nám na programy Badatelské akademie, potkala tu poprvé ve svém životě děti podobného ražení, jako byla ona sama. Přemýšlivé, ale zranitelné. Objevíli jsme v ní nesmírně silnou osobnost. Byla sice zmatená ze svých silných emocí, ale s tím jsme mohli pracovat. Dávali jsme jí prostor prožit je, popsat i zkusit pojmenovat, co nám ukazují. A protože jejím nejbolestivějším problémem byla její náročnost na sebe samu, pracovali jsme právě s tím. Učila se zažívat chyby, mluvili jsme spolu o tom, proč vlastně potřebuje být nejlepší a co by se stalo, kdyby náhodou nebyla. Pracovali jsme i na tom, aby dokázala ustát okamžik, kdy nebude schopná dokončit nějakou práci, protože i to byl spouštěč silných emocí. Dnes, po třech letech, už po téhle zmatené a trpící Agátce není ani stopy,“ popisuje Dana Hádková.

Agátka se dnes umí srovnat i s těmi nejnáročnějšími pokyny a úkoly – během covidu dokonce pomáhala natáčet edukativní videa. Stále platí, že se nestydí mluvit a říkat nahlas, co si myslí. Ale udělat chybu už jí dnes nestojí žádné omdlévání. A těší se na osmileté gymnázium. „Opravdu se těším. Baví mě totiž spousta věcí. Vesmír, ale i politika, chodím do školního parlamentu,“ připomíná Agátka a maminka dodává, že má v dceři také poměrně vyhraněnou feministku a milovnici diskusí.

„Co není v knížkách nebo učebnicích, si sama dohledávám na internetu nebo se ptám mámy,“ vysvětluje Agátka, která se naučila své emoce dobře ventilovat a vytěžit i skrze koníčky. Sezení u knížek vyvažuje jógou či plaváním, miluje chodit ven a bavit se se svými vrstevníky, a to přesto, že ještě před třemi lety byla tak trochu ztracená a pro okolní svět nečitelná.

Mimochodem, Agátka má stejné přemýšlivého osmiletého brášku Šimona. I on je mimořádně nadané dítě. I on leží v knížkách, obdivuje vesmír a utíká se do svého světa, když ho ten okolní nepřijímá tak, jak by potřeboval. Protože stejný nebo podobný mechanismus útěku do vlastního světa zná drtivá většina přemýšlivých dětí. Aby mohly přežít samy v sobě a jednou, když budou mít štěstí na správné dospěláky, žít tak, jak potřebují...

„Mimořádně intelektově nadané a přemýšlivé děti jsou hluboko uvnitř často velmi zranitelné. Práce s nimi vyžaduje trpělivost, ale také umění nelítovat je. Potřebují povzbuzení a pomoc při zvládnání situací, které je zraňují z důvodů, jež jsou pro lidi kolem často nepochopitelné. Třeba proto, že mimořádné nadání často doprovází také vysoká citlivost. Laskavá náročnost a pochopení jim pomáhají co nejlépe využít své silné stránky ve prospěch jich samotných i ostatních.“

Dana Hádková, Dítě badatel

Agátka

Kdo jsme

Náš příběh

Naše filozofie

Kdo jsme

Usilujeme o to, aby přemýšlivé, nadané děti vyrůstaly v prostředí, které jim dává prostor, pochopení, oporu a inspiraci v jejich celkovém osobnostním, intelektuálním a kulturním rozvoji. Podporujeme vzdělávání, duševní zdraví dětí a mládeže a rozvíjíme filantropii.

Pomáháme myslet jinak.
Jsme Nadace RSI.

Řešení

Hledáme smysluplná a inovativní řešení, která lze uplatnit v praxi.

Edukace

Podporujeme vzdělávání a aktivity, které usnadňují sdílení poznatků.

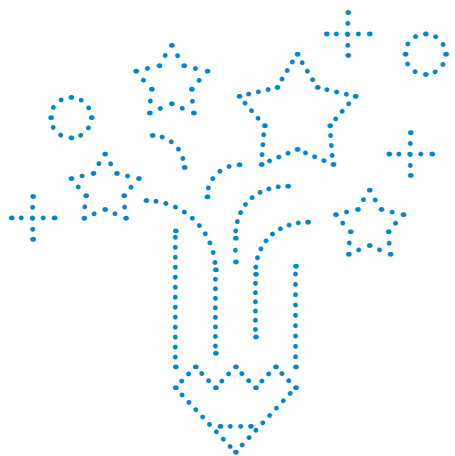
Osvěta

Šíříme osvětu a příkladem inspirujeme další dárce.

Podpora

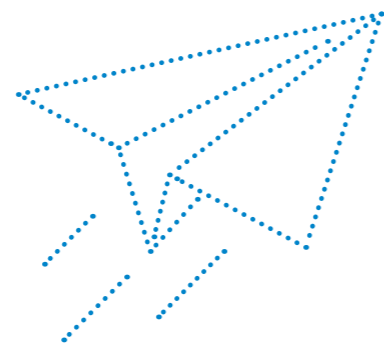
Podporujeme dlouhodobé projekty s širším společenským dopadem.

Jak pracujeme

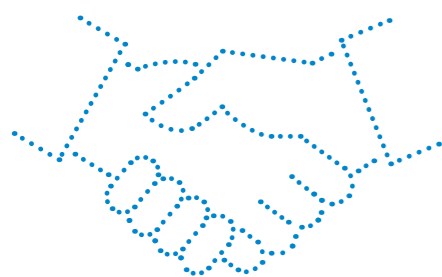
Tvoříme

Připravujeme, realizujeme nebo pomáháme rozběhnout nové projekty.

Inspirujeme

Přicházíme s nápady a hledáme partnery, kteří jsou schopni je s naší pomocí uskutečňovat.

Podporujeme

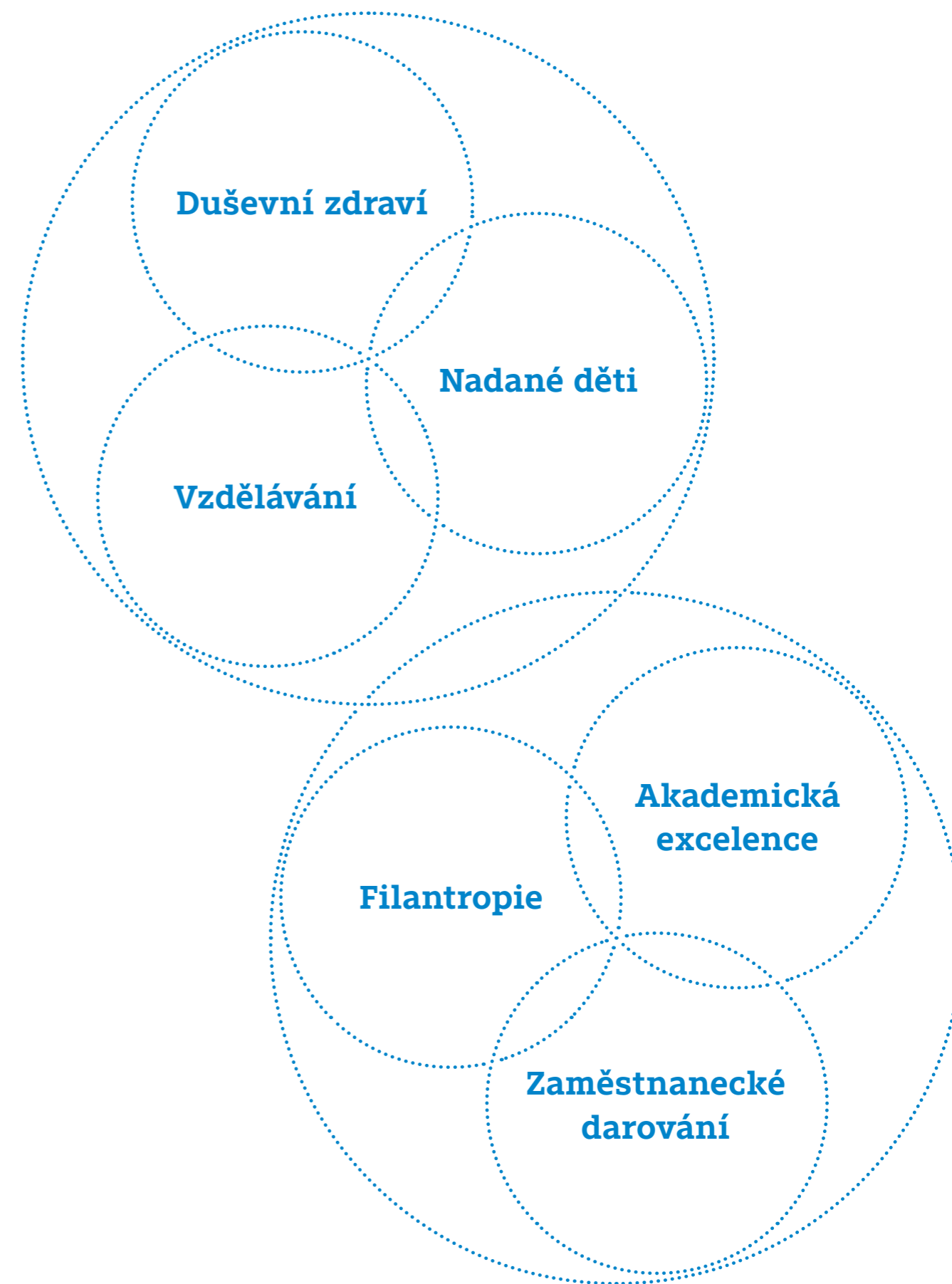
Podporujeme organizace a projekty, které se podílejí na společenské změně.

Reagujeme

Svět je v pohybu, proto reagujeme na aktuální potřeby kolem nás.

Nadační oblasti

Náš příběh

Uvědomujeme si, že jsme spoluzodpovědní za společnost, ve které žijeme. Proto ji chceme pomáhat kultivovat, podporovat mladé lidi v růstu a vzdělávat je, aby od nás jednou mohli tento úkol převzít oni sami.

Nadace RSJ vznikla v prosinci roku 2014. Založilo ji deset akcionářů skupiny RSJ, kteří chtějí rozvíjet filantropii v Česku, a vrací tak do společnosti část svého majetku a know-how. Nadace RSJ navenek vystupuje jako firemní nadace a jméno společnosti nese i v názvu.

Nadace RSJ v letech

Deset akcionářů skupiny RSJ zakládá 17. prosince Nadaci RSJ. Jejím posláním je podporovat vzdělávání, vědu a výzkum, zdravý životní styl a umění.

2014

Nadace posiluje pilíř vzdělávání a akademickou excelenci. Také podporuje vědu a rozvíjí zaměstnaneckou dobročinnost.

2016

Do nadačního portfolia se přidávají programy a organizace zaměřené na duševní zdraví dětí a mládeže. Nadace dále rozvíjí téma nadaných dětí.

2018

Prvních 10 milionů jde především na zdravý životní styl, vědu a výzkum, akademickou excelenci a zaměstnaneckou dobročinnost. Nadace umožňuje vznik nových organizací v oblasti zdravého životního stylu, motivuje je ke spolupráci a vícezdrojovému financování.

V oblasti vzdělávání věnuje nadace zvláštní pozornost nadaným dětem, jejichž specifické potřeby společnost často opomíjí. Kvůli destigmatizaci je nazývá přemýšlivé. Projekty z oblasti zdravého životního stylu se osamostatňují a jejich podpora se koncem roku uzavírá.

Celý rok se nese ve znamení otevřené výzvy v oblasti nadaných dětí. Důležitou roli v ní hraje poradní skupina odborníků kolem Nadace RSJ. Záměr nadace je vytvářet ve školách prostředí, kde se děti cítí dobře, mohou zdravě růst a rozvíjet svůj potenciál.

2019

2020

Nadace se zavazuje k dlouhodobé filantropii. Tento závazek stvrzuje podepsáním memoranda o spolupráci s Učitelem naživo a slibuje podporu na 10 let. Společně s RSJ organizuje zaměstnaneckou krizovou sbírku Moravě zasažené tornádem.

2021

2022

Nadace rozšiřuje program zaměřený na přemýšlivé, nadané děti, podněcuje vznik nových projektů, do spolupráce zapojuje další klíčové instituce a odborníky. Inspiruje nové filantropické projekty a společně s dalšími partnery formuje nadační prostředí v Česku.

2023

Nadace slibuje podporu neziskovým organizacím, které těžce postihla pandemie nemoci covid-19, a přidává se ke společnému nadačnímu prohlášení „Stojíme při vás“. Vstupuje do spolupráce v oblasti krizové intervence.

Kvůli válce na Ukrajině navyšuje nadace svůj rozpočet a na duševní zdraví ukrajinských dětí a jejich blízkých prchajících před konfliktem věnuje 25 milionů korun. Hlavním tématem nadále zůstávají nadané děti.

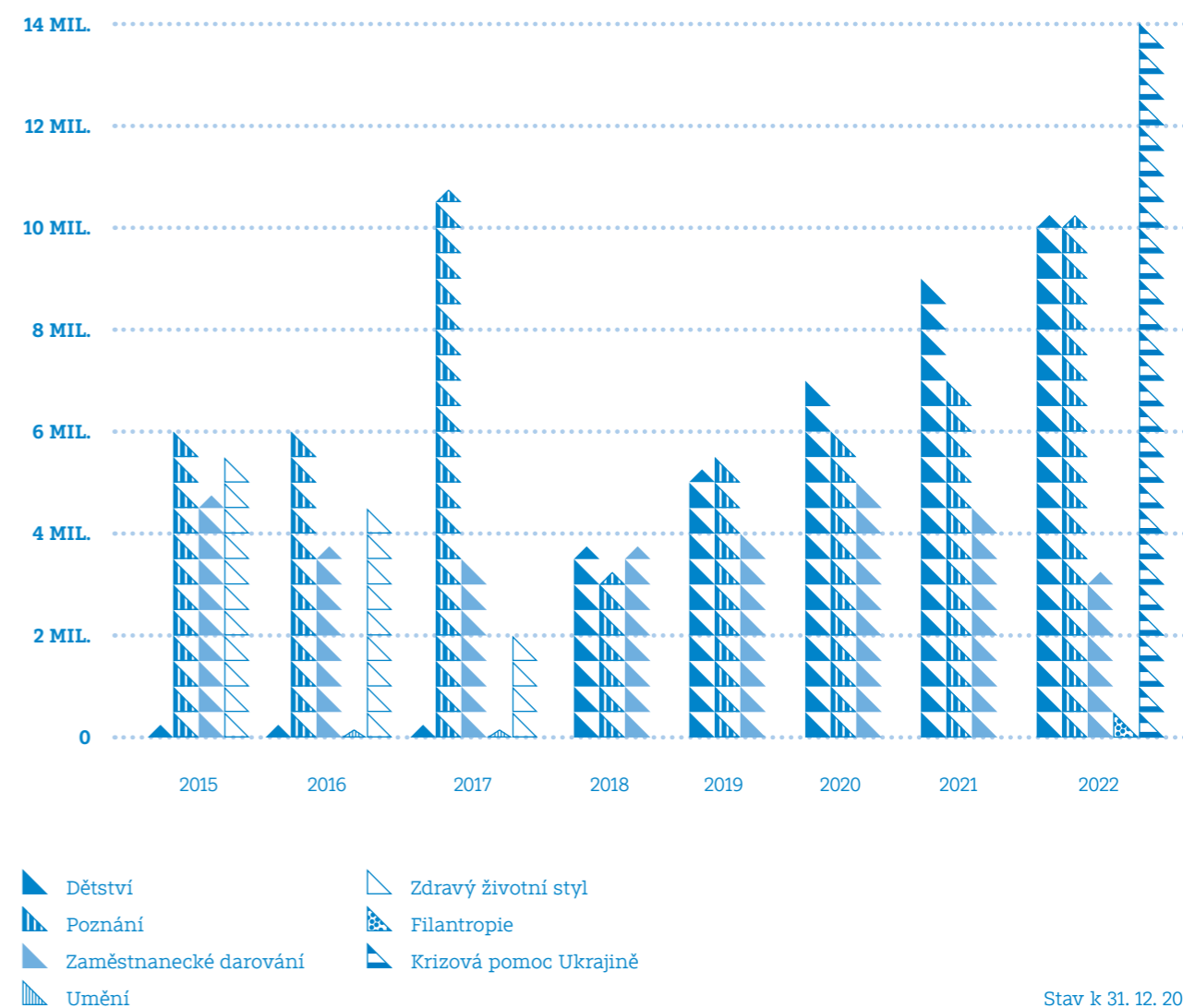
Náš přístup a zaměření

Vyhledáváme společensky opomíjená témata, která nemají jednoduchá a na první pohled zřejmá řešení. Pracujeme na systémových změnách a ty potřebují čas. Výsledky nečekáme okamžitě. Nebojíme se překážek a víme, že naše cesta nemusí být lehká. V portfoliu máme projekty, které mohou v delším časovém horizontu přinést významné společenské změny.

Lidé jsou naše hodnota

Vzájemná důvěra, otevřenost, prostor k diskusi, jinakost v uvažování a spolupráce jsou pilíře, na kterých stavíme naše vztahy. Jsme přesvědčeni, že největším bohatstvím společnosti jsou lidé. Je pro nás důležité podporovat ty, kteří svou věc dělají s plným záplem.

Nadační příspěvky v letech podle oblastí

Stav k 31. 12. 2022

Naše filozofie

Podporujeme organizace a projekty, které se zaměřují na přemýšlivé, nadané děti, věnují se duševnímu zdraví dětí a mládeže, mění vzdělávání či rozvíjí filantropii. Vzájemný vztah stavíme na důvěře, otevřenosti, dlouhodobosti a udržitelnosti.

Naše hodnoty:

- **Zodpovědnost**
- **Svoboda**
- **Důvěra**
- **Moudrost**

Naše principy

Partnerství

K podporované neziskové organizaci přistupujeme jako k rovnocennému partnerovi.

Individuální přístup

Každý partner je pro nás výjimečný a jedinečný.

Vzdělávání a mentoring

Záleží nám na dlouhodobém a úspěšném fungování podpořené organizace. Ruku v ruce s finanční podporou jde proto i rozvoj dovedností a mentoring.

Kreativní myšlení

Věříme, že v rozmanitosti je krása. Různorodost nás obohacuje, a proto dáváme prostor kreativitě v myšlení a nabourávání stereotypů.

Samostatnost, zodpovědnost, důvěra

Má-li být náš vztah plnohodnotný, musíme si vzájemně důvěřovat, respektovat se a být otevření.

Udržitelnost a dlouhodobost

Jde nám o dlouhodobý efekt, proto hledáme cestu k udržitelnosti a životaschopnosti projektů našich partnerů.

Naše podpora

Organizace podporujeme zpravidla pět let, aby byly schopny postavit se na vlastní nohy. Záleží nám na jejich samostatnosti, rozvoji a postupné finanční soběstačnosti. Víme, že to není lehké.

U klíčových a strategických partnerů usilujících o systémovou změnu můžeme podporu prodloužit až na deset let. Chápeme, že měnit společnost a zaběhnutá pravidla nelze ze dne na den.

PROFIL PROJEKTU:

- Je inspirativní a inovativní.
- Je otevřený novým úhlům pohledu.
- Rozvíjí netradiční vzdělávací metody.
- Je celorepublikový či přenositelný mezi regiony.

PODMÍNKY PRO ŽADATELE:

- Musí definovat jasné cíle projektu, mít připravený plán i rozpočet.
- Projekt je dlouhodobý, nejedná se o jednorázovou akci.
- Žadatelem je zavedená organizace nebo nová iniciativa s jasnou představou a chutí něco změnit.
- Má vytvořené zázemí a vybudované kontakty.
- Má fungující tým a nastavuje si funkční procesy.

Michal

Naše podpora

Organizace podporujeme zpravidla pět let, aby byly schopny postavit se na vlastní nohy. Záleží nám na jejich samostatnosti, rozvoji a postupné finanční soběstačnosti. Víme, že to není lehké. U klíčových a strategických partnerů usilujících o systémovou změnu můžeme podporu prodloužit až na deset let. Chápeme, že měnit společnost a zaběhnutá pravidla nelze ze dne na den.

PROFIL PROJEKTU:

- Je inspirativní a inovativní.
- Je otevřený novým úhlům pohledu.
- Rozvíjí netradiční vzdělávací metody.
- Je celorepublikový či přenositelný mezi regiony.

PODMÍNKY PRO ŽADATELE:

- Musí definovat jasné cíle projektu, mít připravený plán i rozpočet.
- Projekt je dlouhodobý, nejedná se o jednorázovou akci.
- Žadatelem je zavedená organizace nebo nová iniciativa s jasnou představou a chutí něco změnit.
- Má vytvořené zázemí a vybudované kontakty.
- Má fungující tým a nastavuje si funkční procesy.

Pozn.: ADHD - vrozená neurovývojová porucha pozornosti s hyperaktivitou ADD - vrozená porucha pozornosti bez hyperaktivity

Na první pohled je Michal Stefanov v tom nejlepším smyslu slova normální dospívající kluk. Ale když posloucháte jeho i jeho maminku, zjistíte, že to tak úplně není. Michal je typickou ukázkou tzv. dvojí výjimečnosti. Na jedné straně se musí vyrovnávat s dyslexií, dysortografií a dysgrafií v písemném projevu a vývojovou dysfázií, jež ho brzdí v komunikaci ústní. Má i mírnou formu poruchy pozornosti. Na druhé straně má ale také vysoký intelekt a sám velmi klidně říká, že právě díky němu umí dysporuchy vyvažovat. O tom, že navíc vyniká v informatice, se zmiňuje jen okrajově. Jako by o nic nešlo.

„Už od předškolního věku jsem s Michalem chodila na logopedii. Když jsem ho slyšela mluvit, věděla jsem, že musíme. Zatukala jsem i na dveře speciální pedagožky, která učí psychology na pedagogické fakultě. Ta ho nechala vyteskat, náš kocourek mourek“, což dokonale nevyteskal, pak si s ním povídala a nakonec řekla: vezměte ho do Dyscentra,“ vypráví Iva Stefanová, Michalova maminka, která coby psycholožka věděla, co dítě s poruchou řeči a specifickými poruchami učení čeká. I když sama odbornice, ocitla se v té nejnáročnější roli: podporující mámy.

Začaly návštěvy u speciálních pedagogů a odklad naplnili docházkou do předškolní třídy. Ve škole začaly očekávatelné potíže s psaním a čtením... „Pani učitelka byla skvělá. Co nebylo skvělé, byla genetická metoda čtení, o níž jsem tehdy netušila, že není vhodná při dyslexii. Učit se češtinu je s Michalovými diagnózami skoro jako učit se cizí jazyk. Naopak mu prospívala Hejného matematika, pracující s logikou,“ popisuje dál Iva, která ve třetí třídě vzala Michala ke kolegyni do pedagogicko-psychologické poradny a slyšela: „Víš, že máš nadaného syna?“ Nevěděla. Jako rodič se soustředila na to, v čem má Michal problémy a v čem je třeba ho podpořit. Přesně to se stává, protože v dvojí výjimečnosti je snadné pro problémy nevidět to dobré: nadání, přemýšlivost.

Situaci to jí ani Michalovi neusnadnilo. Ze školy, od psychologů, logopedů i speciálních pedagogů – všude dostávala pokyny, co procvičovat. Všichni říkali, že stačí deset minut denně, ale nikdo neviděl, jak se to počítá. A proti tomu všemu stála Michalova únava a vzdor. Škola byla dřina. Chápal, vnímal, rozuměl a věděl. Ale to, co pochopil, neuměl rychle a přiléhavě vyjádřit. A doma byla další porce dřiny. Pokud měl denně deset minut číst, pak i když mu zbývala jediná poslední věta z knížky a bylo po limitu, nic nedočítal. Měl energii rozpočítanou doslova na vteřiny a pak „odpadal“.

A když ve čtvrté třídě nová učitelka akcentovala výkonnostní přístup, třeba soutěže na čas, Michal rezignoval. „Nemělo smysl se snažit. Věděl jsem, co bylo třeba, ale neměl jsem šanci psát dost rychle. Někdy jsem dlouho uštěbával písemné zadání. Končival jsem třeba čtvrtý a jedničky dostávali jen první tři, což byli stále ti samí,“ vzpomíná. Maminka s učitelkou opakovaně mluvila, ale ta v tom, stejně jako další pedagogové, problém neviděla. Michal prospíval. Měl, jak se říká, hezké dvojky. „Ale nikdo neslyšel, že je má jen díky svému intelektu a dřině, kterou dorovnává dysproblémy,“ dodává Iva. Frustrovaní byli s Michalem oba. Před koncem čtvrté třídy se rozhodli raději dojíždět a Michal přestoupil ze spádové školy do Prahy.

Na nové škole se Michal konečně nadechl. Co se děti týče, byly mu bližší ty, které znal z původní školy nebo z kroužku dobrovolných hasičů, k nimž chodí dodnes. Ale pokud jde o školu, měl nyní větší podporu třídní učitelky a na druhém stupni i dalších pedagogů, kteří přijali jeho individuální plán. Díky tomu se mohla naplno začít rozvíjet i jeho vášeň pro informatiku. „Nejde o programování, ale o údržbu a kontrolu počítačových systémů, což je obor, ve kterém funguje i můj táta,“ upřesňuje Michal, na kterého ve škole dělají dojem hlavně předměty pracující s logikou. Biologie? Nuda. Zeměpis? Nuda. Jazyky? Peklo. Ale v informatice měl štěstí i na učitele, který s ním pracoval nad rámeč hodin a připravoval pro něj individuální zadání.

Přes to, co v rámci systému školní výuky musel vybalancovat, se nadaný vlastně necítí. To je další z rysů lidí s dvojí výjimečností. „Neznám jiné podmínky, jiné nastavení, než jaké mám od narození. Nikdy jsem nežil nic jiného, tedy ani nemám s čím jiným srovnávat. Pamatuju si, co si pamatuju. Umím, co umím. Asi díky intelektu jsem schopný si odargumentovat, proč jsou pro mě některé věci tak náročné. Vnímám, že ostatním jdou věci snáz, ale jinak?“ krčí Michal ramený.

Kromě jiného je zodpovědný, disciplinovaný a pečlivý. Naprosto mu vyhovovala distanční výuka v pandemii, protože mohl pracovat ve svém tempu. „Jinak má zvlášť dobře rozvinuté logické myšlení a paměť,“ říká k tomu také Markéta Kůtková, speciální pedagožka, která s ním pracovala poslední roky. „Věděla jsem, že jeho IQ je podle testů vysoké, a spolu jsme našli systém, jak jej posilovat tam, kde měl slabiny způsobené diagnózami dys-,“ dodává s tím, že Michal se cítí dobře, když dokáže dát věcem strukturu. „V tom je velmi kreativní, kreativita je jeho další silná stránka, což ukázala i Feuersteinova metoda, s níž jsme pracovali. Tam narazil na to, že klasická řešení nefungují a je třeba nacházet cesty, které pro něj nejsou zdánlivě jisté – ale zároveň mu novou jistotu dávalo, že je dokázal hledat.“

Michal by rád po devítku, kterou letos končí, pokračoval na průmyslovku. S velkou racionalitou odmítá trendy, kterým podléhají jeho spolužáci: sociální sítě, flákání školy. A se stejnou racionalitou jsou oba, on i jeho maminka, připraveni na variantu, že to se střední kvůli silnému ročníku nevyjde. V životě s dvojí výjimečností si totiž časem musíte zvyknout být připraveni úplně na všechno...

„Ve chvíli, kdy proti sobě učitelé mají dítě s diagnostikovanou dysporuchou, ale také třeba poruchami pozornosti ADHD či ADD, které při tom všem vlastně celkem dobře prospívá, měli by si být vědomi toho, že stojí proti tzv. dvojí výjimečnosti. Ale uvědomí si to jen málokterý pedagog. Při této diagnóze se totiž právě vysoký intelekt postará o to, že problém, není vidět“. Snadno vzniká dojem průměrnosti. Ale na ten je potřeba nedat a zabezpečit dítěti s dvojí výjimečností individuální přístup, který potřebuje. Na to ovšem české školství není vždycky připravené.“

Mgr. Markéta Kůtková, speciální pedagožka

Michal

Nadané děti

Duševní zdraví

Vzdělávání

Nadané děti

Usilujeme o to, aby nadané děti vyrůstaly v prostředí, které jim dává prostor, pochopení, oporu a inspiraci v jejich celkovém osobnostním rozvoji. Chceme, aby se uměly vyrovnávat s problémy a v krizi nacházely pomoc.

Nadané děti myslí jinak – myslí nepřetržitě. Jsou nápadité, zvědavé, logicky uvažují, mohou být tvrdohlavé, přehnaně kritické či přecitlivělé. Některé tvoří složité větné konstrukce, jiné mluví málo z obavy, aby se nevyjádřily špatně. Brzy se zajímají o písmena, čísla, vesmír, elektřinu či smysl života. Mají vysoce rozvinuté rozumové schopnosti a představivost.

Jak poznáme nadané dítě

Jak si ho obvykle představíte

- Svět vnímá do nezvyklé hloubky.
- Brzy si uvědomuje komplexitu a složitost problémů kolem sebe.
- Je kreativní a rychle propojuje známá fakta do souvislostí.
- Dokáže se hluboce zanořit do tématu, které ho zaujme, a zkoumá jej dlouhodobě.
- Má skvělou paměť, představivost a brzy uvažuje abstraktně.
- Když se soustředí, nevnímá své okolí.

Co vás možná nenapadne

- Zajímá se o neobvyklá témata, která zkoumá do nejmenšího detailu.
- Díky zvýšené citlivosti vnímá svět ve velké intenzitě.
- Jeho projevy mohou působit na okolí jako zlobení.
- Během hlubokého soustředění často přehlíží jednoduché každodenní úkoly.
- Jeho perfekcionismus může vést k velkému vnitřnímu napětí, až sociální nepřizpůsobivosti.
- Uniká do izolace, zůstává samo, nepochopeno vrstevníky, učiteli a blízkými.

S čím jste se asi ještě nesetkali

- Může mít nezvykle rozvinuté morální usuzování.
- Jeho hry mohou být komplikované, až nepochopitelné.
- Vlivem nerovnoměrného vývoje může být jeho intelekt na vyšší úrovni než schopnost zvládat emoce.
- Kvůli zvýšené citlivosti se může trápit tíhou neřešitelnosti problémů současného světa.
- Maskuje své schopnosti, aby zapadlo do kolektivu.
- Může se potýkat s poruchami, které znesnadňují odhalení jeho mimořádných schopností.

Nadané děti v číslech

▲ MIMOŘÁDNĚ NADANÉ DÍTĚ (IQ > 130)

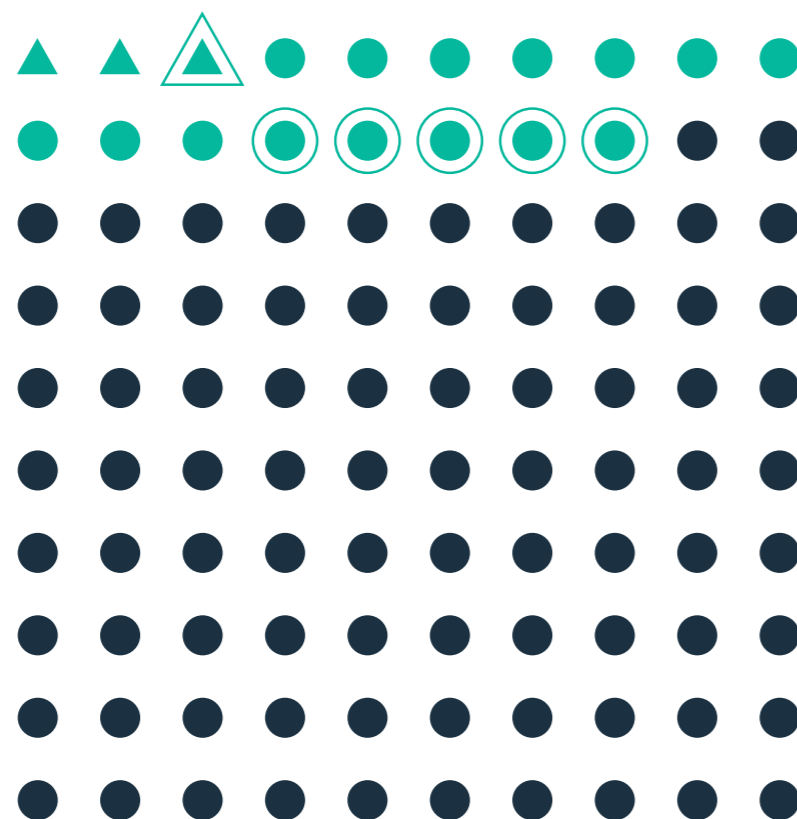
Předpokládáme, že v populaci jsou 2-3 % mimořádně nadaných dětí.

▲ Na českých základních školách jich je ale **identifikováno jen 0,08 %**.

● NADANÉ DÍTĚ (IQ > 120)

Předpokládáme, že v populaci je 10-15 % nadaných dětí.

● Na českých základních školách jich je ale **identifikováno jen 5 %**.

V každé třídě jsou průměrně tři nadané děti.*

Jedno mimořádně nadané dítě je nejméně v každé druhé třídě.*

* Třída čítající průměrně 25 dětí.
Zdroj: Česká školní inspekce

Chceme, aby z nadaných dětí vyrůstaly vyrovnané osobnosti. Proto pro ně vytváříme prostor, ve kterém je umíme rozpoznat a poskytnout jim vhodnou podporu. Pomáháme jim překonávat životní překážky, najít rovnováhu a vlastní místo ve společnosti.

⇒ Naše vize

- Rodiče, učitelé i ostatní pečující dospělí mají dostatečné informace a dovednosti k práci s nadanými.
- Školní psychologové, psychoterapeuti, psychiatři i pediatři umí předcházet problémům a pomoci v případě krize.
- V Česku existuje dlouhodobá koncepce podpory nadání.
- Identifikace nadaných je běžnou součástí vzdělávacího procesu.
- Naše společnost a stát umí smysluplně sbírat a využívat data o nadaných.

⇒ Co pro to děláme

- Iniciujeme vznik institucí, které budou do budoucna hrát klíčovou roli v podpoře nadání.
- Pracujeme na výzkumech v Česku a zahraniční výzkumy přenášíme do českého kontextu.
- Boříme mýty o nadaných dětech a šíříme osvětu o tématu.
- Podporujeme organizace, které se nadaným dětem věnují dlouhodobě.

„V České republice převládá mýtus, že nadané děti žádnou podporu a pomoc nepotřebují, protože jsou přece chytré. Tak to rozhodně není. Z tohoto poznání by měl vždy vycházet správně nastavený systém podpory nadání.“

ŠÁRKA PORTEŠOVÁ, MASARYKOVA UNIVERZITA

Duševní zdraví

Duševní zdraví patří k základním předpokladům pro spokojený a naplněný život. Chceme, aby se děti a mladí naučili pečovat o své duševní zdraví a věděli, kdy vyhledat pomoc.

Spolupracujeme na programech duševní gramotnosti pro děti a mládež. Přispíváme ke vzdělávání žáků, studentů a učitelů v oblasti péče o duševní zdraví, zvládání konfliktů, budování zdravých vztahů či schopnosti vyrovnávat se se stresem. Díky naší podpoře se daří informovat veřejnost a zbavovat duševní onemocnění společenského stigma. Zároveň se angažujeme v podpoře krizové intervence, potlačování šikany a v projektech, které reflektují specifické potřeby nadaných dětí.

Duševní zdraví a čísla

Jedno ze sedmi dětí a dospívajících se potýká s psychickými problémy.

30 % dospívajících dívek a 13 % chlapců uvádí, že se více než jednou týdně cítí „na dně“.

50 % duševních onemocnění se projeví již před 14. rokem věku a 75 % do věku 24 let.

Zdroj: Národní ústav duševního zdraví

Podporujeme projekty zaměřené na prevenci v oblasti duševního zdraví dětí a mládeže. Pomáháme šířit osvětu a zbavovat duševní onemocnění stigmatu.

☞ Naše vize

- Péče o duševní zdraví je běžnou součástí života.
- Děti, dospívající i jejich rodiče mají dostatek informací o duševním zdraví.
- Děti a dospívající umí zvládat každodenní stres i výrazný nápor na psychiku.
- Děti a dospívající se nebojí vyhledat pomoc v případě krize.

☞ Co pro to děláme

- Podporujeme organizace, které přinášejí preventivní programy pro děti od předškolního věku po mladé dospělé.
- Podporujeme organizace, které zavádějí programy o duševním zdraví mezi učitele a další profese, které pracují s dětmi a mládeží.
- Jsme partnerem organizacím, které poskytují pomoc v krizi.
- Pomáháme šířit osvětu a podílíme se na destigmatizaci duševních onemocnění.

„V oblasti duševního zdraví je to úplně stejné jako v jiných oblastech medicíny - pokud se problémy neřeší, vedou k daleko horší prognóze, která může mít devastující následky.“

PETR WINKLER, NÁRODNÍ ÚSTAV DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Vzdělávání

Pracujeme na tom, aby se děti v českých školách cítily dobře a mohly se naplno rozvíjet. Zvláštní pozornost věnujeme nadaným dětem a jejich specifickým vzdělávacím a výchovným potřebám.

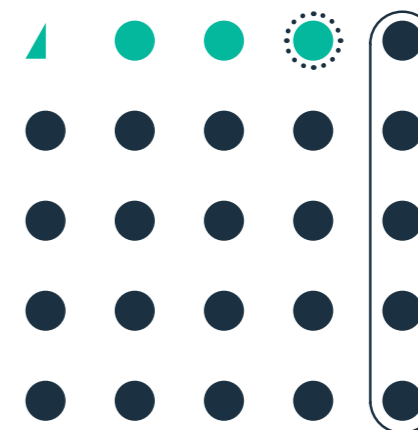
Klíč vidíme v postupné proměně vzdělávacího systému a přípravy učitelů. Již řadu let stojíme po boku několika silných iniciativ a organizací. Jsme jim partnerem a vytváříme dobré podmínky pro spolupráci.

Čísla ve vzdělávání

▲ **MIMOŘÁDNĚ NADANÉ DÍTĚ (IQ > 130)**
Předpokládáme, že v populaci **jsou 2-3 %** mimořádně nadaných dětí.

● **NADANÉ DÍTĚ (IQ > 120)**
Předpokládáme, že v populaci **je 10-15 %** nadaných dětí.

⦿ I nadané dítě může mít speciální vzdělávací potřeby.

Ve třídě může být maximálně **5 žáků** se speciálními vzdělávacími potřebami.*

* Třída čítající průměrně 25 dětí.
Zdroj: MŠMT, Česká školní inspekce

Chceme, aby vzdělávání bylo vnímáno jako klíčový pilíř naší společnosti. Společně s dalšími dárci a podporovanými organizacemi kultivujeme a měníme české vzdělávací prostředí.

Vybíráme si přitom projekty s širokým společenským dopadem a systémovým přístupem. Cílíme na děti a jejich rodiče, učitele a ředitele – na celý vzdělávací systém.

➤ Naše vize

DĚTI A UČITELÉ

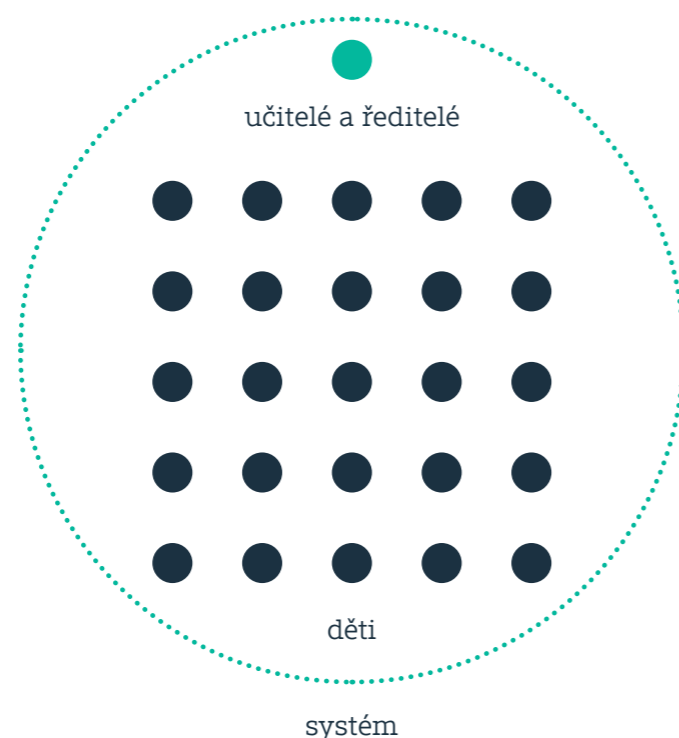
- Učitelé učí děti, nikoli jen předměty.
- Vhodné podmínky ve školách umožňují učitelům přistupovat k dětem individuálně.
- Každý žák má prostor rozvíjet svou osobnost a učí se pečovat o své duševní zdraví.
- Děti jsou připravovány na celoživotní vzdělávání.

UČITELÉ A ŘEDITELÉ

- Studenti učitelství se připravují na praxi s kvalitními provázejícími učiteli.
- Stát podporuje začínající učitele a vytváří jim dobré podmínky při startu.
- Vnímání učitelské profese ve společnosti se zlepšuje.
- Ředitelé škol jsou kvalitní a kompetentní lídři.

VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM A SPOLEČNOST

- Vzdělávání je pro společnost nejvyšší hodnotou a prioritou.
- Stát má pro oblast vzdělávání vizi a strategii.
- Vzdělávací systém se pružně rozvíjí a umí reagovat na krize.
- Lidé ve školství čerpají z vědeckých poznatků a dobré praxe ze zahraničí.

➤ Co pro to děláme

- Podporujeme organizace, které mění vzdělávání učitelů a ředitelů.
- Spolupracujeme s dalšími dárci ve vzdělávání, aby naše finance působily efektivně a synergicky.
- Zapojujeme se do diskusí o tom, jak by mělo vzdělávání ve 21. století vypadat.
- Podporujeme společné iniciativy organizací v systémové změně a dialog se státem.

Darja

☞ Naše vize

DĚTI A UČITELÉ

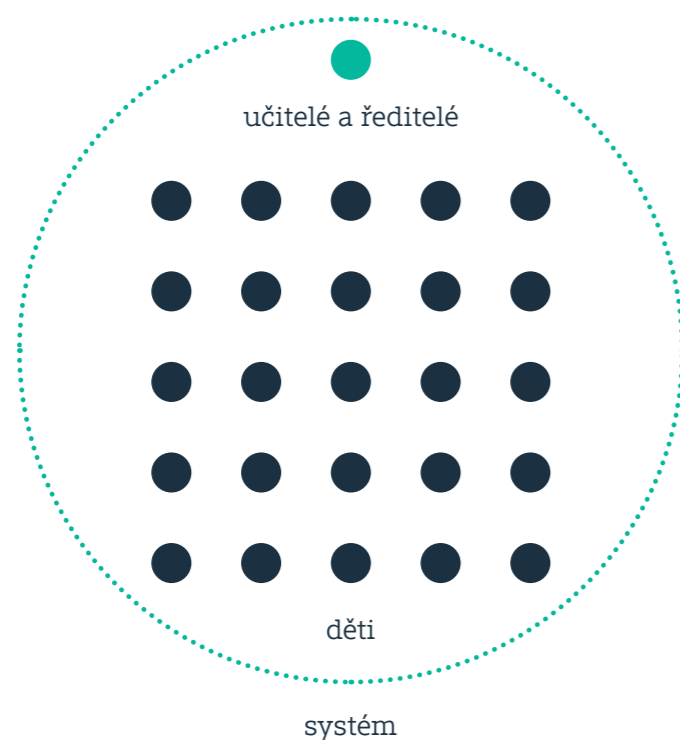
- Učitelé učí děti, nikoli jen předměty.
- Vhodné podmínky ve školách umožňují učitelům přistupovat k dětem individuálně.
- Každý žák má prostor rozvíjet svou osobnost a učí se pečovat o své duševní zdraví.
- Děti jsou připraveny na celoživotní vzdělávání.

UČITELÉ A ŘEDITELÉ

- Studenti učitelství se připravují na praxi s kvalitními provázejícími učiteli.
- Stát podporuje začínající učitele a vytváří jim dobré podmínky při startu.
- Vnímání učitelské profese ve společnosti se zlepšuje.
- Ředitelé škol jsou kvalitní a kompetentní lidři.

VZDĚLÁVACÍ SYSTÉM A SPOLEČNOST

- Vzdělávání je pro společnost nejvyšší hodnotou a prioritou.
- Stát má pro oblast vzdělávání vizi a strategii.
- Vzdělávací systém se pružně rozvíjí a umí reagovat na krize.
- Lidé ve školství čerpají z vědeckých poznatků a dobré praxe ze zahraničí.

☞ Co pro to děláme

- Podporujeme organizace, které mění vzdělávání učitelů a ředitelů.
- Spolupracujeme s dalšími dárci ve vzdělávání, aby naše finance působily efektivně a synergicky.
- Zapojujeme se do diskusí o tom, jak by mělo vzdělávání ve 21. století vypadat.
- Podporujeme společné iniciativy organizací v systémové změně a dialog se státem.

Ve třech letech ji zajímal mechanismus fotosyntézy, ve čtyřech začala číst a k pátým narozeninám si přála jediné: opravdový model lidského těla, které ji fascinuje dodnes. „Učila jsem se latinské názvy kostí, snažila se rozumět onemocněním, ale potřebovala jsem rozumět světu obecně, včetně historie či politiky,“ vzpomíná čerstvě plnoletá Darja Klementová na dětství, které coby mimořádně nadané dítě prožívala v mnoha ohledech úplně jinak než její vrstevníci.

Narodila se do rodiny, kde se „nosilo“ jiné nadání: hudební. „Nicméně rodiče mě ani mého bratra do ničeho nenutili, přirozeně podporovali naše vlastní zájmy. Hudba mezi ně patřila také. Když jsem objevila klarinet, začal mě bavit tak, že jsem se v páté třídě přihlásila na gymnázium s uměleckou profilací. Ale stále tím nejzajímavějším oborem pro mě byly přírodní vědy,“ vypráví klidně a věcně Darja a působí při tom jako člověk, který dobře ví, kdo je. A to přesto, že ve škole zažila řadu náročných okamžiků.

Když si doma uvědomili její přemýšlivost, zvažovali individuální vzdělávání. „Také si však uvědomovali, že by to znamenalo držet mě dál od reality většinové společnosti. A věděli, že se v ní naopak musím učit fungovat. Sami naráželi na to, že lidé mé nadání zlehčovali s konstatováním: To nebude tak horké, každý rodič si myslí, že je jeho dítě výjimečné!“

Nastoupila na běžnou základní školu. „A nebylo to příjemné. Svým spolužákům jsem byla pro smích, ale nepřijala jsem roli oběti. A oni, protože jsem byla dívka, si nikdy netroufli na nic jiného než na slovní útoky,“ popisuje Darja dál se stejnou věcností. Zpětně uznává, že byla pro děti svého věku oříšek. Hodně věděla a potřebovala své vědění sdílet. Byla aktivní, potřebovala diskutovat, což netěšilo nejen děti, ale ani některé z pedagogů, kteří na ni neuměli adekvátně reagovat. Potřebovala prostor, ale neměla ho.

Nicméně Darja měla štěstí na skvělé rodinné zázemí a přijetí nadanosti v okruhu nejbližších lidí, jehož absence často fatálně determinuje celoživotní (ne)úspěchy takových dětí.

Pak se ve čtvrté třídě zašla podívat v rámci Masarykovy juniorské univerzity v Brně na dopolední výuku. A leták nabízející testování nadání jí přivedl k doc. Šárce Portešové, která se věnuje detekci nadaných dětí a práci s nimi. „Darjin výkon byl excelentní ve většině subtestů,“ potvrzuje Šárka Portešová. Úspěšnost tehdy desetileté holčičky se pohybovala mezi 90. a 99. percentilem. Zářila v kvantitativním uvažování a u paměti dosáhla až na percentil 100! Potvrdilo se mimořádné nadání.

„Samozřejmě jsem věděla, že jsem chytrá, jen jsem možná nevěděla, že tak moc,“ vypráví se svou typickou věcností Darja. Klíčové ale bylo testování a lidé, kteří jí pak vstoupili do života. „Když jsme s Darjou na to obdobi vzpomínaly, řekla mi: Každý den jsem si uvědomovala, že se ve škole zase budu nudit a že se mi spolužáci budou zase posmívat,“ vypráví Šárka Portešová. Ale všechno se mělo brzy zlepšit: mimo jiné se vstupem na Gymnázium Pavla Křížkovského v Brně-Komíně, kde se díky ochotě učitelky chemie Milady Kapičkové mohla zanořit do vědy.

„Zpočátku jsem znovu štvála spolužáky svou potřebou sdílet vědomosti. Ale to, co na základní škole nikdo prakticky nepřijal, na gymnáziu postupně přijetí došlo. Také jsem na sobě začala pracovat. UVědomovat si, že mnohdy by stačilo říkat věci jinak, v jinou chvíli,“ dává Darja prostor sebereflexi. A přišly přírodovědné olympiády, i když na prvních ročnících ještě nezářila. „Týkaly se totiž kytek, mě zajímá tělo!“ říká Darja. Dostala se také do podnětějšího prostředí, do kurzu pro středoškolský organizovaného vědeckým výukovým centrem Bioskop při Masarykově univerzitě.

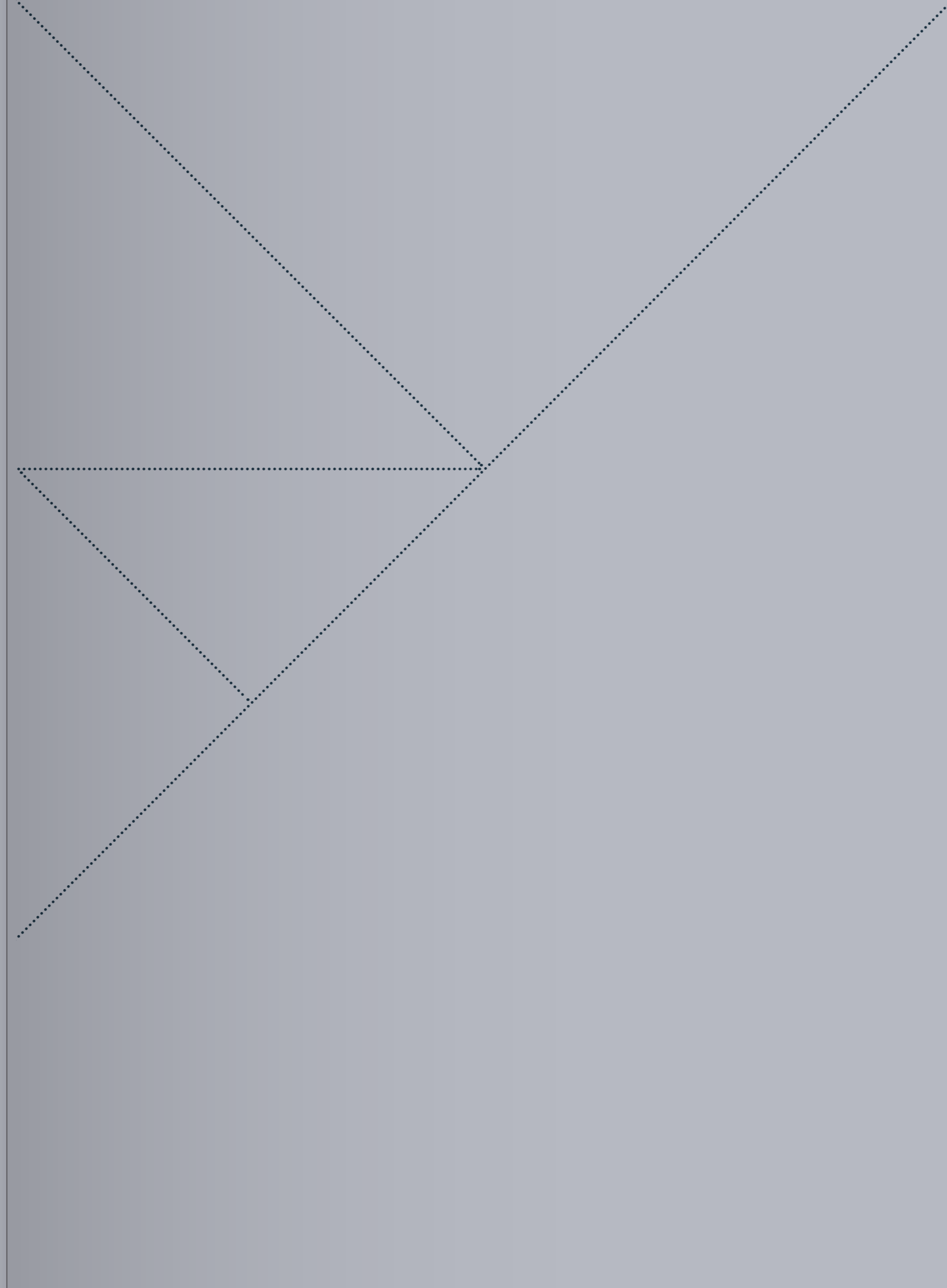
„DNA klub, který jsem si vybrala, se zaměřoval na molekulární biologii a byl běžně dostupný od 16 let. Mně se povedlo dostat se do něj ve 13 letech,“ říká s hrdoostí. Tady pro ni totiž podle všeho začal být její život opravdu zajímavý. Přišlo skutečné bádání, a to pod vedením Marka Šebesty. „Řekl mi, že se mu líbí, jak přemýšlím nad vědeckými otázkami, a začal mě učit základy nejen molekulární biologie, ale i vědeckého uvažování,“ pokračuje Darja. „A když mi bylo patnáct a já jsem si mohla vyzkoušet skutečnou odbornou práci, přivedl mě do laboratoře Vítězslava Bryji, která se zabývá komunikací na úrovni živočišných buněk.“ To, co od raného dětství vypadalo jen jako přírodovědný zájem, dostalo vědecké základy, prostor pro výzkum a naznačilo reálnou možnost dokázat něco zásadního.

Příští rok jí čeká oficiální vstup na univerzitu, obor experimentální molekulární biologie. Přestože je součástí badatelských týmů, musí ještě dokončit gymnázium, kde má pro svou badatelskou činnost nastavený individuální studijní plán. „Stále také procházím dospíváním. I proto je teď můj nejdůležitějším úkolem hledat balanc. Mezi školou, laboratoří a každodenními mezilidskými vztahy,“ uzavírá Darja vyprávění. Je jí čerstvě osmnáct. To, jak si jde za svým cílem, je velmi inspirativní. A nejen z ocenění Česká hlavička, které získala na podzim roku 2022 za své výsledky v oblasti výzkumu DNA a leukemie, se dá tušit, že už teď patří k těm, kdo (z)mění svět...

„Jako dospělí míváme bohužel často tendenci myslet si, že pokud je dítě opravdu nadané, je schopné se o sebe po všech stránkách dokonale postarat. Ve skutečnosti však někdy takové dítě potřebuje zastánce a tím by měli být v útlém věku zejména jeho rodiče a učitelé. Především pak rodiče by mu měli trpělivě a srozumitelně vysvětlovat, proč ho ostatní vnímají jako jiné“ a proč občas nerozumí jeho chování. A postupně ho vést k tomu, aby se samo dovedlo bránit a stejně tak si umělo požádat o pomoc. Tento přístup považuji za velmi důležitý a zásadní pro harmonický vývoj každého nadaného dítěte. Nenechat je dlouhodobě v nepříznivé situaci, vysvětlovat, ptát se, hledat řešení.“

doc. PhDr. Šárka Portešová, Ph.D.
Katedra psychologie FSS MU Brno

Darja

Filantropie

**Zaměstnanecké
darování**

**Akademická
excellence**

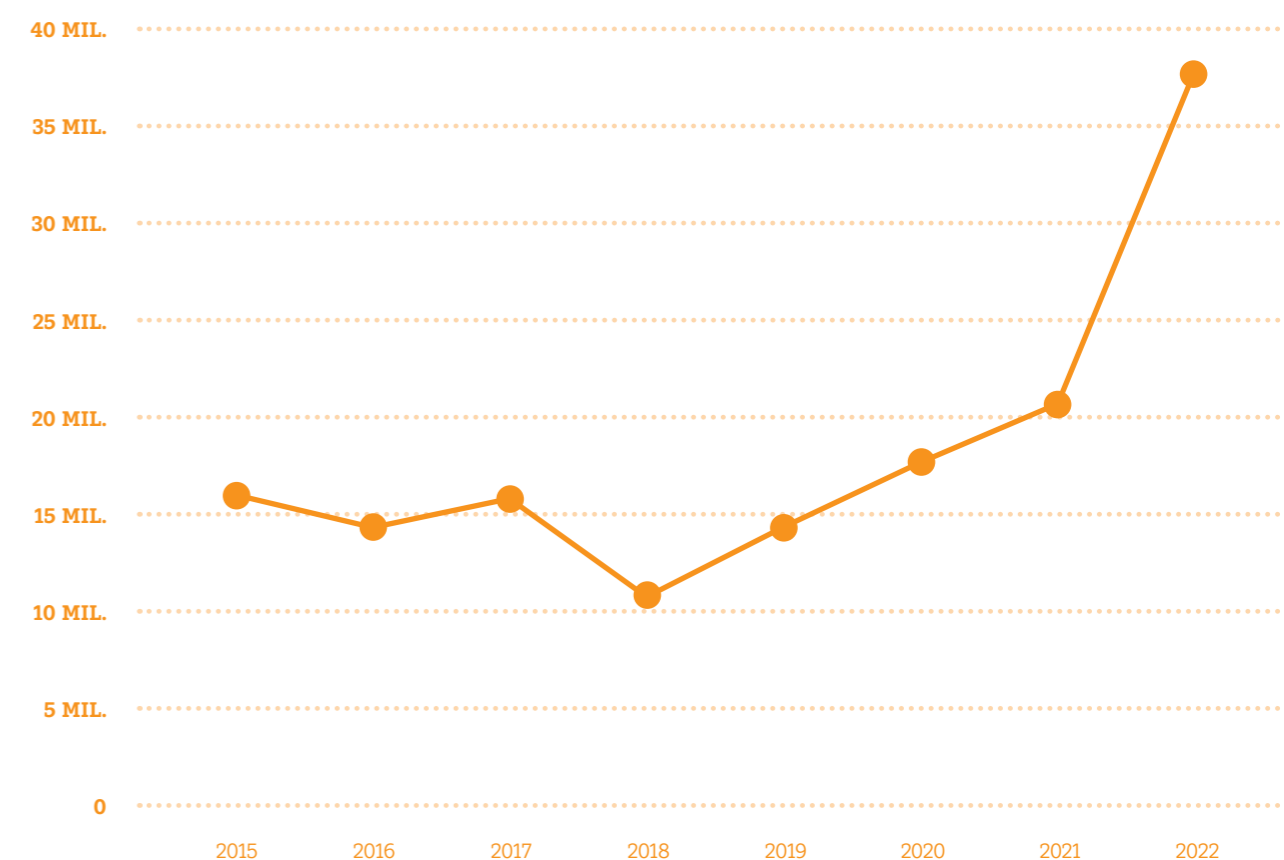
Filantropie

Pomáháme růst filantropii a filantropům uvnitř skupiny RSJ a v České republice. Chceme jít příkladem, proto klademe důraz na dlouhodobost, efektivitu a udržitelnost. Inspirujeme se u našich zakladatelů, kteří vrací do společnosti část svého majetku a know-how.

Usilujeme o to, aby dárcovství a filantropie v Česku rostly. Jsme přesvědčeni, že dobré příklady táhnou. Proto se do společnosti snažíme propisovat své hodnoty udržitelnosti, dlouhodobosti a spolupráce.

Vyhledáváme témata, kterým se nedostává tolik pozornosti a obtížně si získávají dlouhodobé dárce. Často jsme u projektu prvním dárce nebo iniciátorem, pomáháme mu vzniknout a růst.

Nadační příspěvky v letech

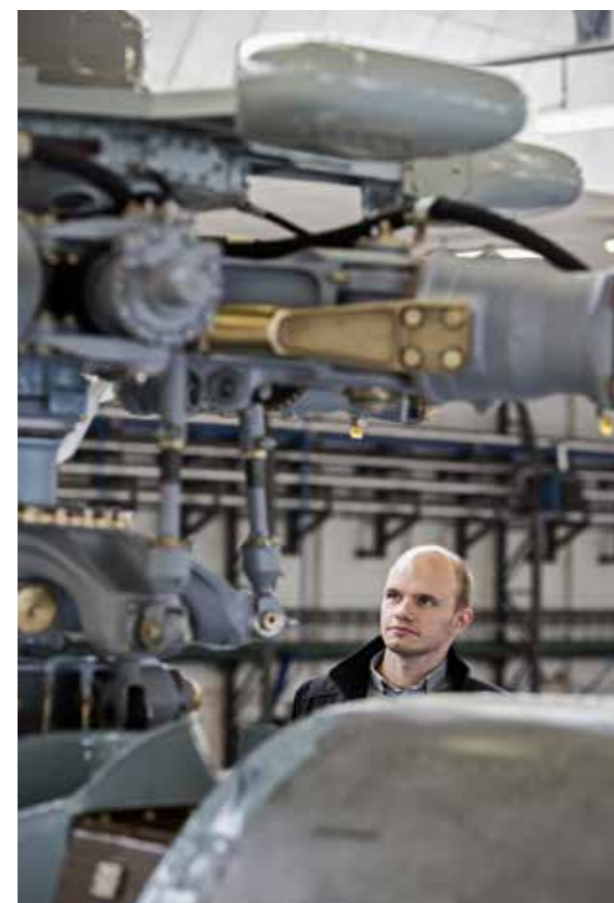
Stav k 31. 12. 2022

☞ Naše vize

- Nadace a nadační fondy mají ve společnosti silný hlas a jsou respektovaným partnerem pro stát.
- Dárci spolupracují a sdílí své know-how, spolupracují v dárcovských aktivitách a díky tomu zvyšují dopad a stabilitu podpořených organizací.
- Nadace a nadační fondy mají svůj etický kodex, kterým se řídí, a platformu, která zaštiťuje jejich potřeby.
- Opomíjená témata si nacházejí své dárcy díky spolupráci nadací a filantropů.

☞ Co pro to děláme

- Jsme iniciátorem vzniku českého nadačního kodexu a nadační platformy.
- Společně s dalšími nadacemi a nadačními fondy usilujeme o sjednocení, spolupráci a kultivaci filantropického prostředí.
- Přinášíme nezvyklá a opomíjená témata do dárcovského prostředí, hledáme synergie ve financování.
- Spolupracujeme na projektech rozvíjejících umění darovat a šíříme osvětu o potřebě darování v české společnosti.

„Jsem přesvědčený, že většina angažovaných lidí má dárcovství v sobě. Každý může darovat podle svých možností, hodnota na účtu by neměla být jediným impulzem pro darování.“

LIBOR WINKLER, RSJ

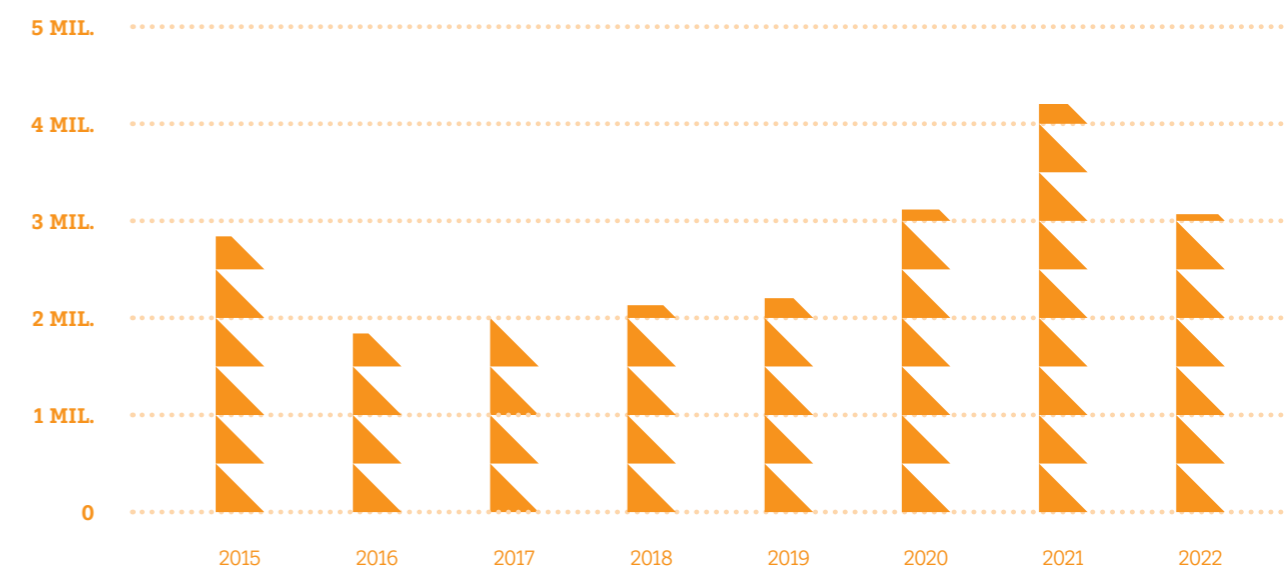
Zaměstnanecké darování

Zaměstnanecká dobročinnost a rozvoj filantropie jsou nedílnou součástí firemní kultury skupiny RSJ. Chceme být příkladem a v darování klademe důraz na dlouhodobost, efektivitu a udržitelnost.

Naši spolupracovníci pravidelně věnují své peníze několika neziskovým organizacím. Společnost RSJ dlouhodobě podporuje kulturu darování a usiluje o to, aby se dárcovství mezi zaměstnanci rozvíjelo. Proto ke každé darované koruně přidává další tři.

Zaměstnanecké darování je léta zakořeněno v DNA firmy. Chuť darovat část výtěžku těm, kdo potřebují pomoc, u našich spolupracovníků v RSJ každoročně roste.

Zaměstnanecké darování v letech

Stav k 31. 12. 2022

Kolegyně a kolegové podporují dobročinné organizace, které si sami vybrali v demokratickém hlasování. Nadace tento výběr doplnila o několik dalších prověřených organizací z oblasti duševního zdraví.

☞ Naše vize

- Zaměstnanci RSJ se angažují dárcovsky nebo dobrovolnicky.
- Mezi zaměstnanci RSJ vyrůstají noví filantropové, kteří cítí spoluzodpovědnost za společenské problémy.
- Kolegyně a kolegové přemýšlejí nad darováním s ohledem na udržitelnost podporovaných projektů a darují dlouhodobě.
- Spolupracovníci k darování přistupují jako k nezbytné součásti firemní kultury a jsou si navzájem příkladem.

☞ Co pro to děláme

- Propisujeme nadační témata a vize do firmy.
- Pořádáme setkání se zástupci podporovaných organizací, na kterých se zaměstnanci RSJ dozvídají více o jejich fungování.
- Informujeme zaměstnance o událostech v nadaci a dění v organizacích, které sami podporují.
- V případě nenadálých krizových událostí podporujeme kolegyně a kolegy v dárcovských iniciativách.

„Zaměstnanecké darování hraje významnou roli ve firemní kultuře RSJ. Sami akcionáři motivují zaměstnance svým chováním i svými činy a vedou je k spoluzodpovědnosti za okolní svět.“

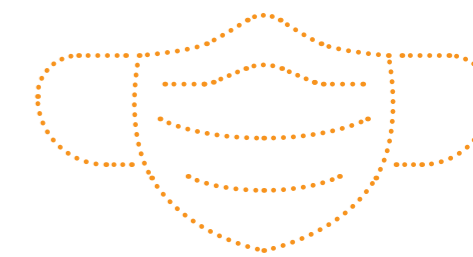
ROMANA HYNEŠOVÁ, RSJ

Krizová pomoc

Sounáležitost zaměstnanců RSJ se projevuje nejen v rámci osvědčeného systému zaměstnanecké dobročinnosti, ale také při mimořádných událostech a v krizových situacích. V těchto případech úzce spolupracujeme s HR oddělením.

COVID - SBÍRKA PRO ZDRAVOTNÍKY

Zaměstnanci zareagovali na celosvětovou pandemii covidu, která zasáhla každého z nás. Uspořádali jsme proto sbírku na nákup respirátorů pro zdravotníky a nemocnice.

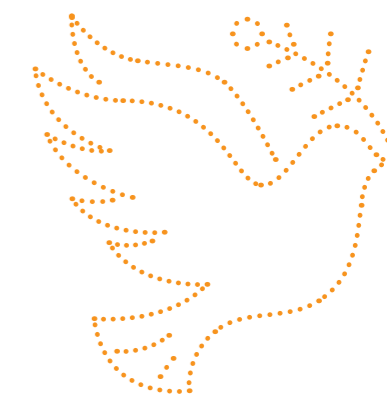
TORNÁDO NA MORAVĚ

V létě 2021 jsme uspořádali mimořádnou zaměstnaneckou sbírku pro tornádem zničené obce na jihu Moravy. Společně s RSJ jsme vybrali více než milion korun. Tyto peníze jsme darovali na okamžitou pomoc zasaženým obcím, lidem a komunitám.

UKRAJINA

V roce 2022 jsme v Nadaci RSJ navýšili rozpočet a vyčlenili 25 milionů korun na duševní zdraví ukrajinských dětí a jejich blízkých, kteří utekli před válkou do Česka. Přispěli jsme také na nákup léků pro dětské psychiatrické pacienty v Kyjevě. Ukrajine se ihned po vypuknutí války rozhodli pomáhat i zaměstnanci RSJ. Společně s podporou firmy věnovali přes 4 miliony korun na krizovou pomoc Ukrajině.

Akademická excellence

Posouváme hranice lidského poznání a zvyšujeme prestiž vědy i její společenský význam. Vážíme si toho, co jsme se při studiu naučili, a proto podporujeme rozvoj předních akademických institucí.

Přispíváme ke spolupráci vzdělávacích a vědeckých pracovišť s podnikatelskou sférou. Pomáháme vzdělávacím institucím a organizacím zaměřeným na matematiku, informatiku, logiku a ekonomii. Navazujeme na dlouhodobou spolupráci společnosti RSJ s Matematicko-fyzikální fakultou Univerzity Karlovy, kterou jsme v roce 2018 stvrdili přijetím Deklarace o spolupráci.

Podporu akademické sféry vnímáme jako poděkování naší alma mater. Studium nám umožnilo rozvíjet podnikání a dopomohlo k úspěchu, a proto cítíme povinnost vracet část výtěžku zpátky.

☞ Naše vize

- Kvalitní vzdělání je považováno za klíč k smysluplné budoucnosti.
- Společnost vnímá význam vědy a její každodenní vliv na naše životy.
- Věda hraje zásadní roli v řešení celospolečenských problémů.
- Spolupráce vědeckých pracovišť s podnikatelskou sférou je chápána jako klíčová podmínka budoucího rozvoje.

☞ Co pro to děláme

- Financujeme projekty umožňující rozvoj českých talentů doma i v zahraničí a vytváříme podmínky pro navrácení získaného know-how do Česka.
- Oceňujeme mimořádné studentské práce a počiny v akademické oblasti.
- Pomáháme popularizovat matematické obory a vědeckou činnost mladých lidí.
- Podporujeme soutěže, které pomáhají rozvíjet logické myšlení a připravují žáky na jejich budoucí studia.

„Úspěch RSJ stojí na odbornosti a jedinečné firemní kultuře, která nás sjednocuje. Ta má silné kořeny v akademickém a vysokoškolském prostředí, ve kterém jsme vyrostli.“

ANTON TYUTIN, RSJ

Daniel

☞ Naše vize

- Kvalitní vzdělání je považováno za klíč k smysluplné budoucnosti.
- Společnost vnímá význam vědy a její každodenní vliv na naše životy.
- Věda hraje zásadní roli v řešení celospolečenských problémů.
- Spolupráce vědeckých pracovišť s podnikatelskou sférou je chápána jako klíčová podmínka budoucího rozvoje.

☞ Co pro to děláme

- Financujeme projekty umožňující rozvoj českých talentů doma i v zahraničí a vytváříme podmínky pro navrácení získaného know-how do Česka.
- Oceňujeme mimořádné studentské práce a počiny v akademické oblasti.
- Pomáháme popularizovat matematické obory a vědeckou činnost mladých lidí.
- Podporujeme soutěže, které pomáhají rozvíjet logické myšlení a připravují žáky na jejich budoucí studia.

„Úspěch RSJ stojí na odbornosti a jedinečné firemní kultuře, která nás sjednocuje. Ta má silné kořeny v akademickém a vysokoškolském prostředí, ve kterém jsme vyrostli.“

ANTON TYUTIN, RSJ

Jako jeden z mála Čechů vystudoval britskou Cambridge. Domů do Prahy se pak Daniel Demovič vrátil v roce 2020, aby nastoupil na ČVUT na doktorandské studium v oboru leteckého inženýrství. Letadly žije. Až by si jednou rád splnil klukovský sen o pilotování, v tuto chvíli má jiné cíle. „Nejvíc mě přitahuje vývoj technologií, teorie a výpočty.“ říká se svým typickým širokým úsměvem, za kterým není žádný těžký introvert, jak se často o nadaných a přemýšlivých předpokládá. Dan je plný energie, která funguje jako doping i pro ty, kdo s ním můžou mluvit, byť jen malou chvíli.

Daniel od malička miluje čísla, fyziku, analytické uvažování. Vždycky potřeboval pátrat po tom, jak věci fungují, a od obou rodičů dostával dost podnětů k tomu, aby se posouval. Jakmile uměl číst a psát, což bylo dávno před školou, posouval se ještě rychleji. Ale zároveň narážel na – jak sám říká – nepříliš podnětné prostředí školky, do které chodil. „Dnes vím, že systém předškolního vzdělávání není uzpůsobený tomu, aby si poradil i s dětmi, které jsou výrazně jiné. Ale tehdy bych uvítal cokoliv jiného než trávit čas uvnitř a házet po sobě s dětmi kostičky lega.“ Dnes je nad věci, ale i tak na školku vzpomíná jako na dobu, kdy se nejvíce cítil být jiný než vrstevníci. Což vlastně potvrzují asi všichni přemýšliví – systém českého vzdělávání je na odlišnost připravený nejméně právě v případě těch nejmenších dětí.

Základní škola Chlupova v Praze byla něco jiného. Do značné míry i proto, že Dan prošel tzv. akcelerací: vynechal první třídu a vstoupil rovnou do druhé. Zatímco sociálnímu sžívání takový krok úplně neprospívá, Danovi prospěla konečně odpovídající míra podnětů ve vzdělávání. Jeho maminka Kateřina, pohybující se tou dobou mezi lidmi pracujícími s nadanými dětmi, na tuto školu dostala doporučení s tím, že je sice běžnou základkou, ale přemýšlivým dává prostor rozvíjet se. „Na hodinách matematiky jsem díky tomu jel víceméně svůj vlastní program,“ říká Dan, pro něhož je svět čísel dokonalý.

„Člověk prostřednictvím matematiky a fyziky, kdy matematika je nástrojem fyziky, dokáže dát logiku světu okolo sebe,“ vysvětluje tak nadšeně, že chcete do toho světa za ním. „Matematika je objektivní, na inženýrské úrovni má přesný řád. Fyzika vás sice zaskočit umí, při pokusech se občas stane něco na první pohled nečekaného, ale vysvětlit se to dá nakonec vždy,“ líčí Dan, kterého fascinuje to, co je objektivní, měřitelné. „Nečtu sci-fi nebo fantasy. Není tam nic reálné,“ směje se s trochou nadsázky.

Na gymnáziu mu bylo ještě lépe než na základní škole. Také poprvé zažil pocit, že se musí učit, a přišly i další výzvy – kurzy Centra pro talentovanou mládež. „Absolvoval jsem během 2. a 3. ročníku gymnázia matematické kurzy na úrovni třeba prvního ročníku technické vysoké školy, navíc v angličtině. Dost mi pomohly dostat se na univerzitu do Británie. Když jsem byl v Cambridgi, tak jsem se do nich zase naopak zapojil jako lektor.“

Cambridge si vybral jako nejlepší možné vzdělání v oboru, inspirovaný staršími kolegy z gymnázia, kteří se tam dostali před ním. Studium probíhá jinak než u nás. Učiva je hodně a mít nadání zde nestačí. Obstát totiž musíte mezi minimálně stejně přemýšlivými kolegy.

„První rok jsem studoval obecné inženýrství, které mi dalo velký rozhled v oboru. Mohl jsem zkoušet různé předměty, praktická cvičení, laboratoře. Po druhém ročníku jsem si vybral Aerospace Engineering, za kterým jsem do Cambridge šel.“ Náročnost studia potvrzuje i fakt, že studenti mají během trimestru zakázáno pracovat. Můžete začít jednat o nějaké budoucí spolupráci třeba s Airbusem, ale nic víc. Ani do toho se Dan nehrnul. Ctí rovnováhu mezi prací a osobním životem a hlídá si prostor sám pro sebe.

Kurzy pro talentovanou mládež proto kvůli vytížení letos poprvé vynechá. Na ČVUT dělá doktorát na fakultě strojní, jako doktorand vede cvičení. „Cvičil jsem pohon letadel pro anglicky hovořící studenty, teď mechaniku letu, což je o stabilitě a říditelnosti letadel. Zabývám se i aerodynamikou, termodynamikou, s kolegy připravujeme studii o vodíkových pohonech.“ Zdůrazňuje, že ho rozmanitost baví. „Snažím se být všestranný, nechci se úzce zaměřovat na svůj obor,“ říká a odjakživa tak žije. Na základní škole si k překvapení své nesportovní rodiny vybral hokej a na pozici brankaře ho hrál celé roky (a dobře). Danielova maminka tvrdí, že si uměl vypočítat všechny ty úhly odpalu a dopadu. On sám se tomu směje, fascinovala ho prý hlavně výstroj. A i když už hokej dnes nehraje, sport, ale i hudba nebo manuální činnosti mají v jeho životě pevné místo. Stejně jako cestování nebo přátelé.

Právě mezi svými blízkými přáteli se Dan cítí nejlépe. Podle maminky to dokonce byly právě vazby na přátele ze střední školy, které ho jako jedna z věcí přivedly z Cambridge domů. Naopak navazování konverzace s novými lidmi pro něj není snadné. Přesto je Dan povahou týmový hráč. „Ani teď mě neláká zavírat se v laboratoři nebo jít sám za jedním cílem. O tom obor leteckého inženýrství není. Zvlášť u konstrukcí člověk sám o sobě nic nevytvoří. Potřebuje se propojovat s jednotlivými specializacemi. A hlavně: má-li dojít k nějakému průlomu, znamená to spoustu dílčích krůčků v podobě experimentů a výpočetních analýz,“ říká na rovinu Dan. „Spíš se chci podílet na krůčcích, které když se nasčítají, táhnou svět kupředu. Můj sen je pracovat s inspirativními lidmi na smysluplných projektech a především se neponořit do toho světa příliš a neodstříhnout své okolí.“

Svým přístupem popírá společenské domněnky o tom, jak vypadá nadaný člověk. Pro Dana to však znamená celoživotní hledání rovnováhy, ve kterém mu pomáhá jeho optimismus a charisma.

„Nemít volnočasové aktivity, měl bych určitě víc prostoru zavřít se ve vlastním světě, jak se to někdy děje, zvlášť nadaným, což je velká škoda pro nás všechny. Je žádoucí hledat v lidech jejich potenciál a ten jim pomáhat rozvíjet. Nevnímám nadání jako podivinství. Pokud je i určitá sociální odlišnost součástí osobnosti, pak je dobré ji vnímat jako přirozenou součást onoho nadání. To, že se s tím společnost neumí popasovat, je špatně hlavně pro ni, protože lidé, kteří mají převratné nápady a společnost posouvají, je přece strašně málo.“

Daniel Demovič

Daniel

Věříme, že každý příběh může mít lepší konec. Proto podporujeme nadané děti a dospívající, u nichž na první pohled často nejsou důvody k pomoci. Převládá o nich ve společnosti názor, že pomoc nepotřebují nebo si mohou pomoci sami.

Naším posláním je vytvářet prostředí, ve kterém může dítě růst, rozvíjet se podle svých potřeb a plně využít svůj potenciál. Kde je normální přijímat jedinečnost každého z nás tak, aby každý z těchto skrytých příběhů nakonec našel svůj lepší konec.

**Děkujeme za přístup k nezvyklým lokalitám
a za spolupráci při focení těmito společnostem
a organizacím: Dítě badatel, Letecké muzeum Kbely,
LOM Praha, Masarykova univerzita Brno,
Sbor dobrovolných hasičů Jíloviště.**

Nadace RSJ

Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1

foundation@rsj.com
nadacersj.com
Facebook & LinkedIn: Nadace RSJ

VYDAVATEL: Nadace RSJ

REDAKCE: Lucia Brinzanik, Lucie Voldánová

PŘÍBĚHY NADANÝCH: Jana Potužníková

GRAFICKÝ DESIGN: Toman Design

FOTOGRAFIE: Libor Fojtík

TISK: Indigoprint

ROK VYDÁNÍ: 2023

Pomáháme myslet jinak

